

СЪНЯТ НА ВОЙВОДАТА

Когато се разглежда семантиката на хайдушкия фолклор задължително трябва да се има предвид, че голяма част от него /особено от песните/ е късен в своя произход и разпространение и не всичко в образната му система може да бъде обяснено задължително чрез митопоетичното мислене. Особено в онези текстове, които пряко се съотнасят с действителността и понякога хроникално я отразяват. Но са налице и образи, които кореспондират с тази действителност чрез наследените и съхранени митологични представи. Понякога такива образи изглеждат необясними на пръв поглед, но имащи своето основание в контекста на идеите на хайдушкия фолклор.

Тези мисли ще подкрепя с конкретен пример. Това е един вариант на текст с основен мотив сбъднат сън на войводата. Най-важното в този сън е, че „пушката му се изпрегнала и сабята му се строшила“.⁹² Това е разтълкувано от самия него като лош знак, предсказващ предстоящо зло, срещу което трябва да се вземат предохранителни мерки, така както изисква традицията. Рушенето на оръжието на войводата означава и разрушаване на порядъка в дружината. Всъщност онова, което трябва да направят „тюфекчия“ и „коемджия“ не е поправяне на оръжието, а неговото създаване с нови качества. Това не е техническо осигуряване на годността му, а възпроизводство на силата му като най-важен атрибут на хайдутината /което означава и неговата сила/ от една страна и обезпечаване на порядъка от друга. Този акт може да извършат със своите действия само посветените за това.

В случая само майсторите, като създатели на новото, могат да възстановят оръжието, а така и порядъка. И докато е логично за поправянето на пушката да се търси тюфекчията /майсторът на пушки/⁹³ то впечатляващо е, че със сабята вместо бучакчията /майсторът но-